

Omgevingswet biedt burgers inspraak

Op 1 juli 2022 heeft de nieuwe gemeenteraad met de invoering van de omgevingswet een unieke mogelijkheid om de afstand tussen inwoner en overheid te verkleinen. Dat is geen vanzelfsprekendheid.

Tjeerd Ritmeester

Eindhoven

Deze wet zorgt voor tal van uitdagingen voor de toch al overbelaste gemeentes. Maar indien goed uitgevoerd biedt de wet ook kansen. Bouwprocessen worden vergemakkelijkt en versneld, dat is natuurlijk fijn, maar belangrijker is dat het niet alleen een feestje wordt voor projectontwikkelaars. Terugkomen van vakantie en zien dat er opeens een flat in je achtertuin wordt gebouwd kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn.

Het is dan ook prettig te constateren dat een zorgvuldige uitvoering van de omgevingswet de afstand tussen inwoner en overheid kan verkleinen. Hoe dan? Een belangrijke bepaling binnen de omgevingswet is namelijk participatie. Participatie klinkt vaag maar indien goed georganiseerd is het om heel enthousiast over te zijn. Het betekent dat Eindhovenaren meer inspraak krijgen.

Dat is goed nieuws want inwo-

ners kennen hun buurt het beste. Denk bijvoorbeeld aan de leefbaarheid in een buurt maar ook verkeersveiligheid. Het is fijner aan de voorkant meegenomen te worden in plaats van achteraf geconfronteerd met feiten, zeker in de bouwwoede die Eindhoven de komende jaren zal treffen. Dit voorkomt frustraties, bestrijdt ongelijkheid en verkleint de kloof tussen overheid en inwoner.

Helaas is het succes van participatie niet vanzelfsprekend. De omgevingswet is niet bijzonder specifiek in hoe deze participatie georganiseerd moet worden. Sterker nog, het geeft veel ruimte aan

Met een briefje in de brievenbus of een advertentie zeggen dat aan participatieplicht is voldaan

gemeentes om dat zelf in te vullen. Dit vergroot het risico op halve maatregelen waarbij de inwoner op papier wel geparticipeerd heeft maar er feitelijk weinig mee wordt gedaan. Sommige initiatiefnemers zeggen met een briefje in de bus of een advertentie in de krant al dat ze aan hun participatieplicht voldoen.

Afgezwakte participatie is vaak het gevolg van angst voor de stem van de inwoner. Het zou processen vertragen in plaats van versnellen. Deze kritiek is onterecht. Het is juist het gevoel gehoord te worden dat frustratie wegneemt zonder dat je op elk punt je zin krijgt. Participatie zorgt voor wederzijds begrip, zelfs als niet aan alle wensen kan worden voldaan.

De nieuwe gemeenteraad heeft dan ook een unieke mogelijkheid om met de omgevingswet de afstand tussen inwoner en overheid te verkleinen. De taak is om geen halfslachtige maatregelen te accepteren maar in te zetten op ambitieuze participatie waarbij inwoners meer inspraak krijgen over plannen die hen direct aangaan. Dit vergemakkelijkt en versnelt niet alleen bouwplannen, maar voorkomt ook misstanden. Het is precies wat Eindhoven nodig heeft.

Tjeerd Ritmeester werkt bij Clingendael-instituut en staat op nr 4 van de kieslijst PvdA Eindhoven.